

Natuurpunt Sint-Katelijne-Waver memorandum

Gemeenteraadsverkiezingen 2024

Inhoud

Inhoud	2
1. Natuurpunt, uw natuurlijke groene partner.	3
2. Meer natuur voor iedereen!	3
2.1 Gebieden voor natuur inrichten en beheren.	3
2.2 Een mobiliteitsplan voor planten en dieren.	4
3. Natuur en welzijn voor mens en dier.	5
3.1 Groene verblijfplaatsen..	5
3.2 Recreatie.	6
3.3 Natuur en maatschappij.	6
4. Natuur en klimaat.	7
5. Natuur en water.	7
6. Algemeen ondersteunend beleid.	8

1. Natuurpunt, uw natuurlijke groene partner.

Natuurpunt kern Sint-Katelijne-Waver kan terugblikken op een zeer goede samenwerking met het gemeentebestuur tijdens de voorbije legislaturen. Het gemeentebestuur heeft overigens meermaals getoond dat het de natuur een warm hart toedraagt. Belangrijke projecten zoals de groene verbindingen tussen onze natuurgebieden werden gerealiseerd en met de financiële ondersteuning van de gemeente kon Natuurpunt bijdragen tot de verdere vergroening van onze gemeente. Natuur en natuurbeleving heeft een positieve invloed op het welzijn van onze burgers. Daarom wil Natuurpunt ook tijdens de volgende legislatuur de natuurlijke partner blijven van het gemeentebestuur om een groen en natuurvriendelijk beleid te ondersteunen.

Omdat de natuur in Sint-Katelijne-Waver er is voor iedereen is het belangrijk dat onze natuurgebieden naar draagkracht worden opengesteld voor recreatieve gebruikers. De scouts/gidsen hebben er hun speelbos, de wandelaars kunnen bewegwijzerde wandelpaden volgen en de ruiters hebben een goed onderhouden ruiterspad dat langs en door onze bossen loopt. Wanneer we dit natuurvriendelijke beleid kunnen aanhouden zijn er enkel winnaars.

Natuurpunt Sint-Katelijne-Waver maakt deel uit van de afdeling Natuurpunt Mechels Rivierengebied. Deze afdeling is actief in Bonheiden, Mechelen, Sint-Katelijne-Waver en Willebroek. Onze Natuurpuntkern heeft **600** families uit Sint-Katelijne-Waver ingeschreven als lid. Er is dus een breed draagvlak om de doelstellingen van Natuurpunt, namelijk een kwaliteitsvolle natuur realiseren, te ondersteunen. Vele inwoners namen reeds deel aan de talrijke natuurvriendelijke activiteiten zoals wandelingen, zoektochten, schooluitstappen in de natuur,... Vooral tijdens de coronacrisis was het een overrompeling in onze bossen.

Natuurpunt Sint-Katelijne-Waver kan beroep doen op zeer actieve vrijwilligers die allerlei activiteiten organiseren zoals gegidste wandelingen, natuurstudie, week van het bos voor de 4de leerjaren van onze basisscholen. Toen vele van deze activiteiten niet konden doorgaan wegens corona, werd een interactieve vogeltocht opgehangen in de Hondsbossen, zodat wandelaars iets konden ontdekken en bijleren. Daarnaast is er ook een team van gedreven vrijwilligers dat onze natuurgebieden onderhoudt en openstelt voor wandelaars en natuurvriendelijke recreatie.

2. Meer natuur voor iedereen!

2.1 Gebieden voor natuur inrichten en beheren.

Natuurgebieden zijn veilige havens voor verschillende dier- en plantensoorten en versterken zo de biodiversiteit in onze gemeente. De aankoop en inrichting van natuurgebieden is en blijft een belangrijk aspect van het natuurbeleid.

In Sint-Katelijne-Waver heeft Natuurpunt reeds enkele mooie natuurgebieden verworven of in beheer gekregen. Deze natuurgebieden liggen op wandelafstand. Grote natuurrealisatie door de gemeente is de inrichting van het Pasbrugbos en de groene verbinding tussen Hondsbossen en Gasthuisbos. Ook in Verloren Hoek zijn mooie initiatieven genomen met de aanplanting met streekeigen groen en de aanleg van een poel. De voorbije legislatuur werd ook het Pannenvarenbos aangekocht, voorzien van een beheerplan, waarbij de buurt al mocht helpen bij de aanplant van bomen.

Proficiat!

Natuurpunt kijkt vol verwachting uit naar de verdere inrichting van het Esbrouckbos, waarbij ook de gemeente betrokken partij is.

Het gemeentebestuur is gestart met een groots opgevat initiatief om een landschapspark uit te bouwen. Natuur en recreatie vormen een belangrijk onderdeel van dit project. Natuurpunt wil bij de uitbouw van het landschapspark en het Waverwoud op een creatieve en constructieve manier meedenken en meewerken.

Door zich in te schrijven in het regionale project Natuurpark Rivierenland kan de gemeente onze lokale natuurinitiatieven een bovenlokale uitstraling geven. Dat zou mooi zijn!

Actiepunten:

- **Ook bij andere natuurkernen in de gemeente kan door aankoop/in beheer nemen extra natuur beschermd worden, vb Midzelen vijver, Goorbosbeekvallei, ... De gemeente kan hierbij gebruik maken van haar voorkooprecht om geschikte percelen te verwerven.**
- **Uitbouw van het Elzebos, Esbrouckbos, Eeckelenbos en Oude Spoorwegberm.**
- **Toegankelijk maken van het Pannenvarenbos voor wandelaars en de uitbouw van de poel.**
- **Uitbreiding van Verloren Hoek.**
- **Natuurpark Rivierenland blijven steunen, ook na de goedkeuring van de eerste 4 jaren.**
- **In kaart brengen en beschermen van zonevreemde bossen.**
- **Uitwerken van een visie rond verpaarding van het landschap.**
- **Schansen en Forten erkennen als reservaat voor vleermuizen.**
- **Woonuitbreidingsgebieden niet verder ontwikkelen.**

2.2 Een mobiliteitsplan voor planten en dieren.

Met de aanleg van een verbinding tussen de Hondsbossen en de Gasthuisbossen is een belangrijke stap gezet om de natuurgebieden van het Waverwoud met elkaar te verbinden via een groene corridor. We merken dat niet enkel wandelaars en ruiters van deze verbinding gebruik maken, maar hoefsporen van reeën en sporen van ander klein wild getuigen dat ook deze dieren de verbinding appreciëren.

Actiepunten:

- **Een volgende stap met hoog rendement voor de natuur en de recreant is de aanleg van een groene verbinding tussen de Gasthuisbossen en de Brede Zeyp. Een eerste stap hiervoor is**

al gezet met de aankoop van een perceel grond tussen de Gasthuisbossen en de Grensstraat. We vragen daarom het gemeentebestuur om een initiatief op te starten om verder in samenspraak met de stad Lier de nodige gronden te verwerven voor de aanleg van deze verbinding.

- **Verbreding van de verbinding tussen Hondsbossen en Gasthuisbossen**
Om dit te realiseren dient de gemeente gemeentegronden in te zetten en zeker geen gemeentegronden te verkopen.
- **Groene verbinding realiseren tussen Esbrouckbos - Midzelen - Goorbosbeekvallei.**
- **Groene verbinding realiseren tussen Esbrouckbos en Michielspark.**

3. Natuur en welzijn voor mens en dier.

3.1 Groene verblijfplaatsen..

Natuur zorgt voor een beter leefmilieu voor mens en dier. Natuurpunt wil zich daar de volgende jaren extra voor inzetten door de natuur dichterbij de mensen te brengen. Vooral door de op til zijnde klimaatverandering is dit meer dan ooit nodig.

Natuurbeleid betekent niet enkel grote en grootse projecten. Ook kleine initiatieven zijn belangrijk omdat zij ingepast worden in een groter geheel. De jaarlijkse haagplantactie is een geslaagd initiatief om de burger te betrekken bij het groener en natuurvriendelijker maken van onze gemeente. Het gemeentebestuur toont interesse voor een vlindertuin in het Sint-Michielspark. Deze werd aangelegd maar verdient wel beter onderhoud. De aanleg van bloemenweiden kan ook extra kleur brengen in onze gemeente. Bijenhôtels en bij-vriendelijke planten op onder andere de kerkhoven getuigen van het groene beleid dat dit gemeentebestuur voert. Het initiatief om versterking van voor- en achtertuinen tegen te gaan duidt op aandacht voor biodiversiteit bij de gewone burger.

Actiepunten:

- **Natuurpunt hoopt op nog meer initiatieven en het stimuleren van natuur-educatieve beleving in de scholen door het volgende bestuur.**
- **Een duidelijk werkpunt voor de gemeente is straatbeplanting. Dit is voorlopig zeer mager, ook al wijzen vele studies op het belang van bomen en struiken naast de rijbaan voor de luchtkwaliteit en klimaatverbetering.**
- **Bij heraanleg van straten moet bestaande beplanting worden gespaard en resoluut gekozen voor maximale heraanplant.**
- **De gemeente gaat op zoek binnen het openbaar domein naar geschikte locaties waar meer bomen kunnen worden aangeplant. Streefdoel: Voor elke inwoner 1 boom!**
- **Bestaande dreven blijven bestaan en zieke bomen worden onmiddellijk vervangen.**
- **Blijf voor open grachten met schotten gaan op onze wegen en leg waar nodig wadi's aan.**

3.2 Recreatie.

Recreatie in een groene omgeving is belangrijk. Volgende punten willen we expliciet onder de aandacht brengen.

Actiepunten:

- **De bestaande hondenweiden integreren bij de speelpleintjes met veel aandacht voor groen. Deze omgeving kan worden opgefleurd met het inzaaien van bloemenweiden.**
- **Breng de speelbossen dichterbij de jeugdbewegingen. Een nieuw speelbos voor de scouts en gidsen van het centrum aan de Vossevelden en voor de scouts en gidsen van Waver achter hun lokalen geïntegreerd in het sportpark zou een schitterend idee zijn.**
- **Stop met het subsidiëren van kunstgras voor sportvelden. Uit onderzoek blijkt dat er gevaarlijke chemische stoffen en microplastics vrijkomen die niet goed zijn voor mens en milieu.**

3.3 Natuur en maatschappij.

Planten en dieren helpen ook zelf mee om een maatschappelijk draagvlak op te bouwen voor natuurbehoud. Vele soorten voelen zich perfect thuis in een menselijke omgeving, wat veel kansen biedt voor meer natuur dichtbij.

Door de uitbreiding van de bossen zien wij dat steeds meer en meer grotere diersoorten zich in onze bossen thuis voelen. Omwille van het dichte verkeersnet in onze gemeente betreuren we echter steeds meer dierlijke verkeersslachtoffers.

De subsidie voor bewoonde zwaluwnesten is een lovenswaardig initiatief dat meer uitgesproken onder de aandacht zou moeten worden gebracht.

Sommige soorten vogels hebben het moeilijk, zoals bijvoorbeeld de huismus, die men nog zelden opgewonden hoort tjilpen. Het gemeentebestuur zou gerichte acties kunnen uitrollen om de burgers er attent op te maken dat vogelsoorten in verdrukking onze hulp nodig hebben om niet volledig te verdwijnen. Een promotie- en informatieactie, vergelijkbaar met de haagplantactie, om hagen aan te planten en nestkastjes te plaatsen voor diverse vogelsoorten kan hiertoe bijdragen.

Actiepunten:

- **Niet enkel de vogels maar ook andere dieren hebben het soms moeilijk in onze verstedelijkte woonomgeving. Daarom de vraag om de burgers te betrekken om soortbeschermingsinitiatieven te nemen in eigen tuin en eventueel publiekscampagnes op te zetten in samenwerking met Natuurpunt.**
- **Bewoners moeten terug leren samenleven met de natuur. Daarom moet men aandacht schenken aan “moeilijkere” soorten zoals vos, marter, vleermuizen. De gemeente kan een duidelijk aanspreekpunt inrichten waar burgers terecht kunnen voor informatie en mogelijke preventieve maatregelen om schade te voorkomen. Bij voorbeeld : www.steenmarter.be.**
- **Omdat er steeds meer reeën in onze natuurgebieden voorkomen is het zinvol wildreflectoren te plaatsen aan de Berlaarbaan om verkeersslachtoffers te vermijden.**
- **Steun voor de amfibieoverzet blijft belangrijk want op deze manier worden honderden kikkers/padden/salamanders van de dood gered.**

- Dank voor de subsidies voor aanplant en onderhoud van kleine landschapselementen. Dit initiatief mag zeker nog eens in het tijdschrift “#SKWleeft” verschijnen. Op de gemeentelijke website echter zijn de subsidies voor aanplant en onderhoud van kleine landschapselementen voor de doorsnee burger niet gemakkelijk terug te vinden.

4. Natuur en klimaat.

De klimaatverandering bestaat: niet alleen is dit wetenschappelijk bewezen maar de rampen van de laatste jaren bewijzen dat ons klimaat is veranderd. Om de CO2 uitstoot te verminderen en bij extreme hitte de temperatuur te milderen zijn natuur en bossen van een onschatbare waarde. Natuurpunt engageert zich om mee te zoeken naar haalbare oplossingen en is daarom een partner voor de gemeente.

Aan volgende plannen, essentieel voor het klimaat, wil Natuurpunt ten volle meewerken.

Plannen:

- **Klimaatactieplan**
- **Groenstructuurplan**
- **Droogte/hitteplan**
- **Natuurvriendelijk Verlichtingsplan**
- **Herzien en updaten van het Gemeentelijk Structuurplan**

5. Natuur en water.

Door de klimaatverandering wordt water een schaars goed. Vandaar is het aangewezen om zuinig om te springen met grond- en drinkwater. Ook de tijdelijke opvang in retentiebekkens van regenwater vraagt onze aandacht vooral bij zware regenval.

Actiepunten:

- **Vele groenten verwerkende bedrijven in onze gemeente gebruiken grote hoeveelheden grondwater. Bij vergunningen voor oppompen van dit grondwater vragen wij een grote omzichtigheid aan de dag te leggen om roofbouw op ons grondwater te vermijden.**
- **Herstel van de verdwenen wetlands, onze natuurlijke overstromingsgebieden.**
- **Een visie ontwikkelen rond verharding van voortuinen en het stimuleren van het gebruik van waterdoorlatende klinkers op grote publiektoegankelijke parkings.**
- **Stimuleren van het plaatsen van hemelwaterputten.**
- **Aandacht voor het groenblauwe dooraderen van het landbouwgebied.**
- **Verbod en controle op het storten van ongezuiverd afvalwater in onze grachten.**
- **Aanstellen van een onthardingsambtenaar.**

6. Algemeen ondersteunend beleid.

Het gemeentebestuur kan het lokale natuurbeleid vormgeven door een natuurbeleidsplan uit te werken in overleg met natuurminnende lokale organisaties. Natuurpunt is uitgesproken kandidaat om hieraan mee te werken en ook betrokken te worden bij de uitvoering.

Actiepunten:

- **Inspraak organiseren d.m.v. oprichten van thematisch werkgroepen. Bv Groenstructuur, hemelwaterplan... Belangrijk is dat er genoeg expertise rond de tafel zit.**
- **Cofinanciering: de gemeente blijft 10% van natuuraankopen financieren en blijft een jaarlijkse bijdrage leveren voor het bezoekerscentrum van onze Natuurpunt afdeling.**
- **In een groene gemeente is het belangrijk dat snoeihout en groenafval gratis blijft op het containerpark.**
- **De gemeente neemt initiatieven om de korte keten te promoten**

Natuurpunt wil de gemeente bedanken omdat ze zich heeft aangesloten bij het project Natuurpark Rivierenland en ook omdat ze meebetaalde voor de prachtige graffiti-dieren die de bijhorende Animalinas wandeling opfleuren en dus ook onze deels groene gemeente in de kijker zetten.